

REGIONAAL OPLEIDINGSCENTRUM KOP VAN NOORD-HOLLAND

Titel : **Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling**
Datum : oktober 2016 (update januari 2019)
Versie : definitief

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling in het ROC Kop van Noord-Holland

1. Meldcode

Als onderwijsinstelling zijn wij verplicht een meldcode te hanteren voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Door het werken met een meldcode is en blijft de beslissing om vermoedens van huiselijk geweld en mishandeling wel of niet te melden, berusten bij de school. De school moet wel de afweging maken conform de vijf stappen van de meldcode en vastleggen welke keuze waarom is gemaakt. De school kan achteraf aangesproken worden op nalatig handelen als de afwegingen niet goed zijn gemaakt en vastgelegd.

Huiselijk geweld / Kindermishandeling begint niet van de ene op de andere dag. Door tijdig signaleren kan soms erger worden voorkomen. Onderzoek wijst uit dat docenten die met een meldcode werken 3 keer zo vaak ingrijpen als collega's die zo'n code niet voorhanden hebben.

Verhouding met de verwijfsindex

In geval van een vermoeden van huiselijk geweld zal de school doorgaans niet alleen de stappen van de meldcode doorlopen maar daarnaast ook overwegen of de jongere geregistreerd wordt in de verwijfsindex risico's jeugdigen. Deze verwijfsindex heeft tot doel om beroepskrachten die met dezelfde jongere te maken hebben met elkaar in contact brengen. Doel daarvan is te komen tot een gezamenlijke aanpak van de problematiek van de jongere en het gezin waar hij toe behoort.

2. Geweld in huiselijke kring

De meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling heeft betrekking op alle vormen van geweld in de huiselijke situatie. Onder huiselijk geweld wordt verstaan:

- lichamelijke mishandeling
- psychische mishandeling zoals kleineren of het stellen van onredelijke hoge eisen, treiteren, - pesten,
- seksueel geweld of intimidatie
- geld moeten afstaan onder druk
- speelbal zijn van de grillen en de emoties van je huisgenoot
- geweld dat plaatsvindt omdat de familie-eer geschonden is, ofwel eengerelateerd geweld.

De meldcode heeft tot doel studenten, die te maken hebben met een vorm van geweld of mishandeling, eerder passende hulp te bieden, zodat een einde komt aan de bedreigende situatie.

Intimidatie of geweld door beroepskrachten zijn niet opgenomen in de meldcode. Scholen zijn wettelijk verplicht hiervoor een protocol te hebben. Bij het ROC Kop van Noord-Holland is dit de klachtenregeling sociale veiligheid.

3. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in de begeleidingsstructuur van het ROC Kop van Noord-Holland

Docenten, coaches, conciërges en overige beroepskrachten binnen het ROC die vermoeden dat een student het slachtoffer, plegger of getuige is van huiselijk geweld nemen altijd contact op met een studentadviseur van het Loopbaancentrum. De studentadviseurs zijn binnen het ROC aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling.

De stappen van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling zijn als volgt:

Stap 1: Signaleren en in kaart brengen van signalen.

Iedereen kan te maken krijgen met signalen van huiselijk geweld of mishandeling. Die signalen zijn meestal niet eenduidig en kunnen een aanduiding zijn van diverse onderliggende problemen. Het is dus zaak om zorgvuldig om te springen met de interpretatie van signalen en deze te delen met een collega.

Informatie over signalen en vormen van huiselijk geweld zijn te vinden op: www.vooreenveiligthuis.nl
Onder stap 1 van de meldcode valt ook de zg. kindcheck. Er moet onderzocht worden of er (nog meer) kinderen bij ouders/verzorgers wonen die mogelijk in een situatie kunnen verkeren die schade kan berokkenen. Op basis van deze informatie wordt besloten of er verdere actie ondernomen moet worden door de verdere stappen van de meldcode te zetten. Zie ook www.augeo.nl.

Stap 2: Consulteren van het Loopbaancentrum

Signalen bespreken, zeker als het gaat over huiselijk geweld of mishandeling, zorgt voor betere oordeelsvorming en bovendien voor toenemende deskundigheid binnen het team.

Het is dus zaak om signalen te delen met collega's.

Als de signalen herkend worden, wordt een studentadviseur van het Loopbaancentrum ingeschakeld.

De studentadviseur doet navraag bij andere collega's die bij de student betrokken zijn.

Wanneer de signalen bevestigd worden, dan volgt stap 3. De signaleerder wordt hierover geïnformeerd. Wanneer de signalen niet herkend worden, dan wordt de signaleerder geïnformeerd en worden voorlopig geen verdere stappen ondernomen.

Van elk gesprek over (een vermoeden van) huiselijk geweld wordt verslag gelegd in het studentendossier in Eduarte.

Wanneer het vermoeden van huiselijk geweld of mishandeling wordt bevestigd, kan de studentadviseur zo nodig advies inwinnen bij "Veilig Thuis". Hierbij hoeft de naam van de student nog niet genoemd te worden. Wanneer de schoolmaatschappelijk werker of pedagogisch werker al bij de casus betrokken zijn, gebeurt dit door een van hen.

De eerstvolgende stap is het bespreken van de signalen met de student. Er wordt besloten wie dat gaan doen en het gesprek wordt voorbereid.

Stap 3: Gesprek met de student

De studentadviseur overlegt met de afdeling wie het gesprek met de student gaat voeren. Ook wordt de afweging gemaakt of de ouders daarbij uitgenodigd worden. De coach, studentadviseur en/of coördinator bespreekt de signalen en vermoedens met de student. Vooraf wordt bepaald of ouders uitgenodigd worden voor het gesprek. De schoolmaatschappelijk werker of pedagogisch werker kan eventueel ondersteunen bij de voorbereiding of bij het voeren van het gesprek met de student en de ouders.

Na het gesprek wordt de afweging gemaakt om de student al dan niet te melden in de verwijsindex.

Als de student en/of de ouders het gesprek niet aan willen gaan, dan volgt, na overleg met de studentadviseur, contact met "Veilig Thuis".

Stap 4: Wegen van de aard en ernst van het huiselijk geweld of mishandeling

Er wordt een afwegingskader gehanteerd om antwoord te krijgen op de volgende vragen:

1. Is er op basis van stap 1 t/m 3 een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling?
2. Is er een vermoeden van acute of structurele onveiligheid?

Het Afwegingskader bestaat uit de volgende 5 afwegingsvragen:

1. Vermoeden wegen

Ik heb de stappen 1 t/m 3 van de Meldcode doorlopen en

A: op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig: dossier vastleggen en sluiten.

B: ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

Het bevoegd gezag van mijn school is op de hoogte (in geval het vermoeden door schoolmedewerker wordt geconstateerd). Ga verder naar afweging 2

2. Veiligheid

Op basis van de stappen 1 t/m 4 van de Meldcode schatten wij als school in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid:

A: NEE -> ga verder naar afweging 3

B: JA of twijfel -> direct (telefonisch) (anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen.

3. Hulp

Zijn we als school, eventueel in samenwerking met netwerkpartners in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis, die binnen 5 werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt naar de melder

B: JA -> ga verder naar afweging 4

4. Hulp Aanvaarden

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn. Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem een casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.

5. Resultaat

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren van de veiligheid van alle betrokkenen.

De melder en het bevoegd gezag worden geïnformeerd over het resultaat.

Stap 5: Beslissen

Op basis van het afwegingskader worden twee beslissingen genomen:

1. Is melden noodzakelijk?

Melden is noodzakelijk als er sprake is van acute of structurele onveiligheid.

2. Is hulp verlenen of organiseren (ook) mogelijk?

Hulp verlenen is mogelijk als:

- de school in staat is passende en effectieve hulp te bieden of te organiseren
- de betrokkenen meewerken aan de geboden hulp
- de hulp leidt tot duurzame veiligheid

Indien mogelijk wordt de student door de schoolmaatschappelijk werker of pedagogisch werker naar de meest passende vorm van hulpverlening geleid. Daarbij wordt ook besloten of de student officieel gemeld gaat worden bij “Veilig Thuis”, en wie dit gaat doen.

Er wordt afgesproken wie de student/ouders informeert over de uitkomsten van de bespreking en de eventuele melding bij “Veilig Thuis”.

4. Aandachtspunten en dilemma's

Signaleren in de school

Mishandeling en huiselijk geweld zijn beladen onderwerpen waarvoor direct betrokkenen zich vaak schamen en zwijgen. Het komt dan ook niet vaak voor dat studenten uit zichzelf met hun begeleiders hierover spreken. Men spreekt hier ook wel van het horen-zien-en-zwijgen-syndroom, wat niet alleen speelt voor de direct betrokkenen maar ook voor zogenaamde ‘omstanders’, zoals docenten en begeleiders in het onderwijs. Ook zij aarzelen vaak om (vermoedens van) huiselijk geweld of mishandeling ter sprake te brengen. Daarom is het van belang om bij mogelijke signalen altijd te overleggen met collega-docenten, coördinatoren en in ieder geval met een medewerker van het Loopbaancentrum.

Communiceren met ouders

De ouders/verzorgers van elke student zijn de eerste samenwerkingspartners voor de school. Het actief in gesprek gaan met student en ouders/verzorgers wordt belangrijker, naarmate er sprake is van extra zorgen. Vooral bij gevoelige onderwerpen als (vermoedens van) mishandeling en huiselijk geweld is het noodzakelijk bij elke stap in gesprek te blijven met de student en zijn omgeving (ouders/verzorgers). Kloppen de vermoedens, (h)erkent men de signalen, is opschaling noodzakelijk, is de geboden hulp effectief? Wanneer student/ouders gaan meewerken bij het zoeken van een oplossing, maakt dat de kansen op succes aanmerkelijk groter. Huiselijk geweld vindt in 70 % van de gevallen plaats uit onmacht van de dader(s). Gebleken is dat het geweld in de meeste gevallen afneemt wanneer de situatie in alle openheid met de ouders besproken is.

Melden bij “Veilig Thuis”.

Als wordt vastgesteld dat er reële vermoedens bestaan van mishandeling of huiselijk geweld maar (verdere) inzet van hulpverlening geen verbetering brengt, zal besloten worden tot een melding bij “Veilig Thuis”.

Een melding bij “Veilig Thuis” wordt in principe op naam gedaan. “Veilig Thuis” zal in het daaropvolgende contact met de student/ouders kenbaar maken wie de melding heeft gedaan. De melder kan dan te maken krijgen met afwijzende en soms agressieve reacties van student/ouders met als gevolg een volledig gebrek aan medewerking.

Docenten en/of overige begeleiders van scholen zijn daarom vaak terughoudend als het gaat om een melding bij “Veilig Thuis”. Het risico bestaat namelijk dat de schoolloopbaan in het gedrang komt en dat daardoor de problemen alleen maar groter worden.

Het is ook mogelijk dat de melding gedaan wordt door een externe hulpverlener die betrokken is bij de student. Soms is lastig te bepalen wie de melding het beste kan doen omdat ook hulpverleners van buiten de school belang kunnen hebben bij het in stand houden van een vertrouwensrelatie met de student/ouders. In sommige gevallen heeft een beroepskracht, zoals een docent, of maatschappelijk werker, op grond van wettelijke regels het recht om anoniem te blijven ten opzichte van het gezin.

Namelijk wanneer bekendmaking van de identiteit:

- een bedreiging kan vormen voor het kind of voor andere (minderjarige) kinderen in het gezin;

- een bedreiging kan vormen voor de melder of andere medewerkers, of
- de vertrouwensrelatie met het gezin verstoord wordt.

Ook dit zal worden beargumenteerd en worden voorgelegd aan “Veilig Thuis”.

Als is afgesproken dat de melder anoniem blijft voor het gezin, dan zorgt “Veilig Thuis” ervoor dat de informatie zo in het dossier wordt opgeslagen, dat de student/ ouders ook uit het dossier de identiteit van de melder niet kunnen achterhalen.

De melding wordt onderbouwd met zoveel mogelijk feiten en gebeurtenissen die geconstateerd zijn door de school en de zorgpartners. Degene die de melding doet overlegt bij de melding met “Veilig Thuis” wat het Loopbaancentrum na de melding, binnen de grenzen van hun gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kan doen om de student en de gezinsleden tegen het risico van huiselijk geweld of mishandeling te beschermen of escalatie te voorkomen.

“Veilig Thuis” is verplicht om de melder te informeren over de stappen die zijn gezet om de situatie voor de student te verbeteren. Daarbij geldt als regel dat de mate waarin de school betrokken is bij het gezin, bepalend is voor de hoeveelheid informatie die “Veilig Thuis” verstrekt.

Wanneer er door inzet vanuit het Loopbaancentrum hulpverlening op gang komt die het gewenste resultaat oplevert, is een melding bij “Veilig Thuis” niet meer nodig. Het gaat immers primair om het aanpakken van het probleem en niet om het registreren van het aantal gevallen van mishandeling en huiselijk geweld.

Uiteraard is het wel noodzakelijk om vast te stellen dat mishandeling en geweld zijn gestopt. Zo niet, dan is melding bij “Veilig Thuis” weer aan de orde.

Wie is verantwoordelijk?

Stap 1	Stap 1 t/m 3	Stap 1 t/m 5
Alle medewerkers van het ROC Kop van Noord-Holland	Coach	studentadviseur (is aandacht-functionaris)
		coördinator
		schoolmaatschappelijk werker
		pedagogisch medewerker

Belangrijke telefoonnummers:

- Veilig Thuis 0800-2000
- Politie: 112 of 0900-8844
- Wijkteam Den Helder: Tijdens kantooruren: telefoonnummer 14 0223
Buiten kantooruren: Crisisinterventieteam van de Jeugd- en Gezinsbeschermers: 088 – 777 80 00.
- Wijkteam Schagen: Telefoonnummer: (0224) 210 400
- Wijkteam Hollands Kroon: Telefoonnummer: 088-3215000

Belangrijke websites:

www.vooreenveiligthuis.nl

www.huiselijkgeweldkopvannoordholland.nl

www.meldcode.nl

verwijsindex:

<http://www.multisignaal.nl/>